

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor

Főszerkesztő:
Dr. Rajk Aladár
ország. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

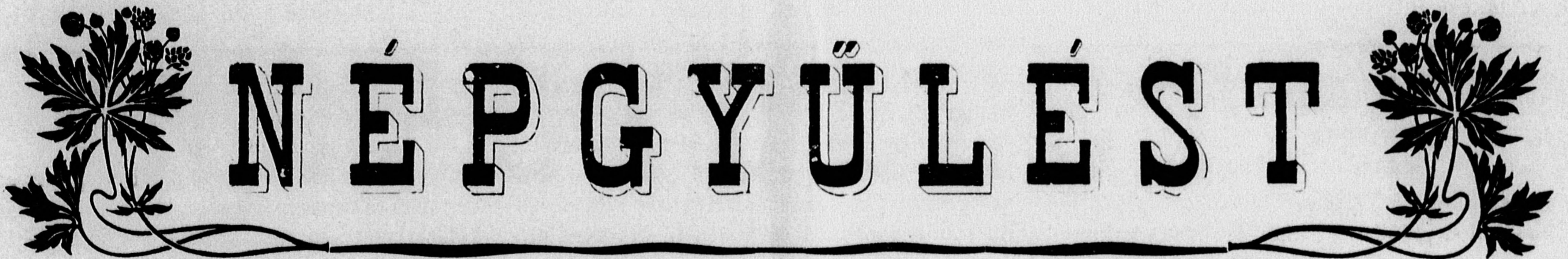
Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1:50. Egyes
szám ára 12 fillér.

POLGÁRTÁRSÁK!

Még ég a szégyen pirja arcunkon, hogy Baja város törvényhatósága bizalmat szavazott Tisza Istvánnak és azon kormánynak, mely november hó 18-án megszegve a törvényt erőszakkal akarja a szájkosarat rátenni Magyarország törvényhozó testületére.

Mutassuk meg, hogy a törvényhatóság többsége nem képviselte Baja város akaratát, mert Baja város közönsége lelke mélyében felháborodott a rettenetes erőszakon, mely a törvényt, a jogot lábbal tiporta. Baja város közönsége szabad polgárt, szabad államot és szabad parlamentet kíván.

E célból tartunk

1904. évi deczember hó 18-án

azaz vasárnap d. e. 10 1/2 órakor

a „Bárány Szálloda“ nagytermében.

A népgyűlésre több neves országgyűlési képviselő is leérkezik.

A népgyűlés után d. u. 1 órakor társas-ebéd lesz a ZICH-féle főtéri vendéglőben. (Egy teríték ára félliter borral együtt 80 krajcár.)

Jelenjetelek meg **minél nagyobb számban, hogy annál fényesebben igazoljátok felháborodástokat a parlament szabadsága ellen intézett merénylet fölött.**

Kedvező idő esetén a népgyűlés a **Szentháromság téren** tartatik meg.

A BAJAI

**FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as-PÁRT
VEZETŐSÉGE.**

A tehetetlen erőszak.

Megakadt a nekivadult többség rohánása. Tisza vezérlete alatt és kaszárnyáizü káromkodása mellett csak sopánkodni tudott kedden, hogy hova jut ez a szegény ország, ha már a legmarkosabb darabantokkal sem lehet megismételni egyetlen egyszer, vagy egynéhányszor a törvény- és házszabálytiprást

A miniszterelnök egyszerűen elképedt, hogy az ő végső gonoszságokra való elszántsága sem elég az alkotmány lebunkózására.

Másképp képzelte ő ezt a mai napot, mely ragyogó napsütésre kezdődött és csendes, tavaszi idővel. És ime, a hagyományos Lucanapi vihar azért csak ki tört a Dunaparti nagy kőpalotában. Nem hiába, hogy szelet vetett az erős kezű Tisza István, aratja már a vihart dusan. A vakmerő ur belesápad a tulgazdag vihartermésnek nézésébe és alighanem jobb szeretné már ő is, ha az ugrai levél helyett békés pártközi értekezleten kezdte volna a „honmentést.”

Minden azt igazolja, hogy azon az uton, melyen elindult, ez a miniszterelnök nem a célhoz jut, hanem vesztébe. Bizonyosság rá a mai nap, melynek hangulata mintegy betetőzése annak, ami közel egy hónap óta történt. És természetesen csak elmérgesíthette a hangulatot a kormányelnök marosvásárhelyi kiruccanása, melyről a Házba való csoportos fölvonulás előtt sok szó esett a szövetkezett ellenzék tagjai között.

Hiszen, hogy mi mindenre képes Tisza Pista, valóságos mutató abból a Ház ülésének küszöbén az a durva beszéd, melylyel a Transsilvânia hotel termében a székely intelligencia tapsaira pályázott.

No meg is kapta érte odakünn az utcán a székelynép inzultusait és gyönyörködhetett benne, hogy mikor a magyar állam első tisztviselője megjelenik egy magyar városban, annak nagy közönsége az érzelmeit gyászlobogók kitzűzésével szólaltatja meg.

De hát ez mind Hekuba annak a fékvesztett urnak. Ő csak a megrendelt és pénzen vásárolt ünneplést látja meg, mint a marosvásárhelyi ut néhány állomásán, ahol a lopva indított különvonatot tiz-husz „polgár” üdvözölte és legalább kétszer annyi zsandár. A Cesa-románia hát, ime bevált már. Tisza István gróf úgy utazik, mint a muszka cár. Előtte, mögötte a fegyveres erő.

És a Házban is, a magyar képviselőházban őrizetül ott van a nyers erő, testőrségül a rendőrség, a honvéd katonaság is előkerül. Az első erőszak nyomán csupa új meg új erőszak és a rossz lelkiismeret őrizetere darabontok, igazoló jegyek, zaklatás, kémkedés, a nyilvánosság kirekesztése, előre megszámozott hallgatóság.

Mindezek után következhetett-e más, minthogy az ellenzéki pártok keserűséggel eltelve lépték át a mindenféle szolgálkordonokkal elzárt parlamenti palota küszöbét és megvédelmezték törvényhozói joguk szabadságát, az erőszak ellen erőszakkal is. Oh, nagyon hangosan fognak beszélni a sugalmazott ujságok a kedd eseményeivel járó erkölcsi felelősségről, de a bűnösöket persze nem abban a táborban keresik, amely elhalmozza őket minden jóval ami a hatalmat szolgáló hamis krónika-íróknak hagyományosan kijár.

Ez azonban mindegy. A közvéleményt nálunk szerencsére nem azok irányítják,

akik Tiszát és a hozzá hasonló és hozzá tartozó bécsi szolgálkat dicsőítik. A nemzet előtt mindazért, ami a mult ülészak megnyitása óta történt, Tisza Istvánt és kormányát és többségét illeti a teljes felelősség és nincs az az igazságos bírő, aki ez alól fölmentse a botránkoztatókat.

Ami pedig a Tisza által megrekesztett országszekeret illeti, hát ugyan hova vitte és viszi azt a szörnyen erős kéz? Se ki, se be nem boldogul vele. És nem is fog boldogulni. Ha tud is még új fejezetet igtatni az erőszak botránkrónikájába, pillanatokig élhetnek az úgynevezett sikerei. Mert nincs rá eset, hogy ő és Perczel Dezső és többi segítő társai a jogtiprásban, nyugodt alkotmányos törvényhozási munkát vezethessenek ebben az alkotmánytisztelő és szerető országban. És mivel az alkotmányos rend minden áron kell a nemzetnek, magától érthető, hogy Tisza Pista meg nem kell semmi áron. És ha jól megtömtött kasszáival az új választásokon újra többséget tudna magának kieroszakolni, még akkor sem kell és azzal se kell. Sehogyse kell. Ezt jelentik a mai napok alapjában véve bizony igen szomorú eseményei.

Egy képviselő.

A tiltakozó népgyűlés.

A f. hó 18-án tartandó tiltakozó népgyűlés rendezése tárgyában mintegy 250 lelkes függetlenségi választópolgárból álló értekezlet volt f. hó 15-én este a Zich-féle vendéglőben.

Az értekezletet Drescher Gyula a függetlenségi párt illustris elnöke nagy lelkesedés közepette nyitotta meg röviden vázolván az összejövetel célját. Majd előterjeszti a népgyűlés programját a következőkben:

1) A népgyűlés f. hó 18-án délelőtt fél 11

TÁRCA.

Vándorló tanyák.

Odakünn, a végtelen síkságon, a hol homokkal kezdődik a világ és homokkal végződik, a halandó ember csak azt látja, hogy valahol leborul az ég a földre, aztán nem következik utána semmi. A lapos szántóföldeket felváltja olykor egy-egy zöldes rész, a szőlő, aztán tarka állatsoportjaival a legelő. Ez a legkevesebb, ámbátor jut belőle minden felé egy tenyérnyi. Fáj ez nagyon, éppen azért jár sok keserűséggel, mikor abból a kevésből is ki-kihasogatnak haszonbérbe, földmivelésre. A tanyalakó pedig, hogy ne legyen kénytelen a más földjét turni, s napról-napra való megélhetését biztosítsa, felcsap bérlőnek főleg arra való nézvést, mert neki semmije sincs.

És arra a földre azt mondja, hogy az az övé. Tudniillik neki terem a föld, mert hogy ő szántotta is fel. Voltaképpen a város tulajdonosa. De nagy kegyesen meg vagy azert engedve, hogy a bérlő ember husz-huszonöt évi bérlet időre házat építhessen rajta. Az ég alatt úgy sem hálhat senkisé. A ház, amit felépít, az övé, csak a föld nem. Ez se volna baj, amint hogy nem is lehet baj. A város az ur a telekkönyvben, a bérlő ember semmi egyéb, csak bérlő, aki minden évnegyedben hűségesen ott ácsorog a torony alatt, hogy befizesse a bérjárandóságot. Inkább köszönet is érte, hogy a nemes város földet ad, hogy használja a szegény ember.

Még házat is építhet magának, amiben lakhat.

Arról aztán nem tehet senki, hogy az idő hamar eljár.

Az ember felépíti a tanyaházat, itt-ott fát is ültet. Lakik a házban jó darabig, s egyszer csak azt veszi észre, hogy elmulik a huszonöt esztendő, a város új árverést hirdet a földre. A tanyaiak összesereglenek. Egymás földjére árvereznek, mert kitudódott huszonöt év alatt, hogy merre van a jó föld. Megesik aztán, hogy a bérlő az új árverésen egyszerre csak kicsöppen a bérletből. Azon veszi észre magát, hogy az ő régi földje másé lett.

Ez már baj. Leginkább azért, mer a bérlő megszokta a helyet, a vidéket. A gyerekei is ott nőttek fel, lakodalmat is csaptak a tanyában. Már most azon kell törekedni, hogy másik földhöz jusson, lehetőleg közelében a réginek. Ha sikerül, akkor a tanya felől kell gondolkodni. Mert ott van a tanya a régi bérletföldön. És ez nem a városé, ellehet vinni a földről. Vagy pedig eladódik az új gazdának, ha kell neki. Mert ha gazdag a bérlő, inkább új tanyát épít. Az ember tehát bekövetkezik az új bérlőhöz.

— A tanya felől jöttem.

— Hát jól van, — mondja az új gazda.

— Mit akar kend vele? — kérdezi tovább.

— Hát, hogy, hogy leszünk?

— Eladja kend?

— Adnám. Illendő árért.

— Már amennyi dukál érte. Amennyit ér.

Egy kis csűrész-csavarás után az alku megkötődik. Száz forintért, vagy ha többet ér, többért, ott marad a tanyaház az új bérlőnek. A kapott pénzért aztán új bérleten másik tanyát épít az ember. Hanem szörnyen nagy

baj, ha az új bérlő azt mondja, hogy neki a tanya nem kell.

— Régi. Ujat építek.

Ilyenkor nincs más hátra, minthogy az ember megvakarja a fültövét. Hümmög egyszer-kétszer, de nem tehet ellene semmit. Legföljebb kikérdezi az új gazdát, hogy mikor mehet a tanyaért. Mert el kell vinni, ott csak nem maradhat potyára az új bérlőnek, aki semmit sem adott az árába. A felépítéssel járó fáradság nem számos, csak az, hogy mennyibe van az anyag. A gerenda, a horogfák, a zsendely, a vályog, továbbá az ajtó és az ablakok mind pénz. A másik, új bérletföldön fel lehet használni. Istenem milyen kár, hogy a szétbontásnál eltöredezik a sok vályok!

... Egyszer csak a kintlakó ember, amikor reggel kinéz a tanyából, furcsa képet lát.

— Nini. Bontják a tanyákat.

Csakugyan bontják. A régi bérlők ezek, akik az új gazdával nem tudtak megegyezni a tanyaház dolgában. Kocsik nyargalásznak, s amikor köszöntik az emberek egymást a kocsiról, arra, hogy hova iparkodik kend, igen csak ilyen forma a felelet.

— Viszöm a tanyámat. Olyan az embör, mint a csigabuga. Egyik helyről a másikra mászkál. Cipeli magával a házat.

Nagyon igaza van az embernek a csigabuga hasonlatnál. Meg se álmodja, hogy mikor kell otthagyni a földet, és elvinni a tanyát.

Elég lassan halad a tanya hurcolkodás, leginkább akkor, amikor messzire kell menni. Először a tetőt, a favázat szedik szét. Amikor elvitték, következnek a falak. A vályog, ami kikerül a falból jó lesz a másik tanyának.

órákor tartatik meg kedvező időben a Szent-Háromság-téren, kedvezőtlen időben pedig a »Bárany Szálloda« éttermében.

2) A népgyűlés a »Hymnus« elénekülésével veszi kezdetét.

3) Drescher Gyula pártelnök indítványa a népgyűlés tisztikarának megválasztása tárgyában, mely szerint a népgyűlés elnökeül Dr. Nyiraty János, társelnökököl Bajay Péter, Czérnay Imre, Dr. Denneberg Kálmán és Tomcsányi Sándor; jegyzőkül pedig: ifj. Wagner Antal, Dr. Fehér Lőrincz, Schön Ödön, Dr. Kelemen József, Szász Ottó, Dr. Monostori Gyula és Dr. Szirmai Vidor választassanak meg.

Rendezők az összes függetlenségi választó polgárok.

4) Dr. Nyiraty János elnöki megnyitó beszédét mond.

5) Az országgyűlési képviselők szónoklatai.

6) A dr. Valentin Emil és dr. Szirmai Vidor által készített határozati javaslat benyújtása.

7) Dr. Nyiraty János elnöki zárbeszéde.

8) A »Szózat« elénekülése.

9) D. u. 1 órákor társas ebéd a Zich-féle vendéglőben.

A népgyűlés ezen programját az értekezlet egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Ezután még dr. Nyiraty János, dr. Valentin Emil, Czérnay Imre, Bajay Péter, Alföldy Béla, dr. Fehér Lőrincz, dr. Monostori Gyula és dr. Szirmai Vidor intéztek buzdító beszédek a függetlenségi polgársághoz, mire az értekezlet Drescher Gyula pártelnök életével véget ért.

Polgártársak!

Immár három éve mult el annak, hogy végre valahára elértétek azt a mi után egy negyed század óta sovárogtatok, hogy az ellenzék győzött Baján.

Három év mult el azon nevezetes pillanat óta, midőn férfiak és nők, öregek és ifjak örömkönnyezve törtek ki és a lelkesedés határt nem ismert.

— Embör, mit viszol a kocsidon? — kérdik.

— Házat.

... Hát viszi, amikor viheti. De egyszer jön a pusztázó a földek között.

— Kismarci Mihály nem viheti el a házat!

Az ember, Kismarci Mihály már neki fohászzkodott, hogy a zsidókat is leszedi, amikor a pusztázó ott termett.

— Mért nem viheti?

— Röndölet gyűtt a városból. Bérfizetéssel maradt kend hátra.

Az ember arcán borulat huzódik végig. Érti, hogy igazságot beszél a lovas ember, de azért fájdalom ül a lelkén, hogy nini, miből épít ő tanyát a másik, új bérletben?

— Hát a szabad ég alatt háljunk?

— Én már azt nem tudom. Csakhogy nem szabad elvinni a házat.

Kismarci Mihály busan néz a tanya házra. Huszonötévig lakta, és most elakarja venni tőle a város. Hát azt a kis tartozást nem birta másképp beszerezni? Azt akarja, hogy tanya nélkül maradjanak? Mert pénz nincsen, hogy új tanyát lehessen építeni. Gondolkodik, hogy uram Istenem, mit is tegyünk! A pusztázó pedig a csőzt hívja, s ráparancsol, hogy a házhoz ne hagyjon senkit nyulni. Leginkább pedig Kismarciékra vigyázzon. A csőz bölint, s szivja a pipát. A pusztázó pedig nekiereszti a kantaszárat, és elvágat.

— No, Ádány bácsi, szólják kend ehhez.

— Mit szóljak? Nem szabad elvinni.

A csőz sokáig állott a tanyaudvaron. Egyszer csak megunt az áldogálást, hátra fordult, s megindult. Valami szénakazal tövébe

Ellenfeleink azzal vádolnak minket, hogy mi lázitunk, hogy mi demagógok vagyunk. Előljárunk a példával és csak a következőket adjuk elő.

Itéletek elé bocsájtjuk annak megáldítását, hogy betartottuk-e ígéretünket.

Törekedtünk-e a szabadság, a független Magyarország eszméjét előbbre vinni; törekedtünk-e a polgárság jogait megvédelmezni, Baja város anyagi és erkölcsi jólétét emelni?

Ha úgy találjátok, hogy kötelességünknek eleget tettünk, úgy ne feledjétek el, hogy a kötelesség teljesítésében most rajtatok van a sor, mert csak úgy tudunk megvédeni benneteket, úgy tudunk érteket eredménynyel küzdeni, ha ti is támogatok minket.

Ne feledjétek el, hogy csak egy gyenge pillanat és soha helyre nem hozható baj keletkezhetik. Gondoljatok a szegyenre, a nevetségre mely reátok és mindnyájunkra háramlanék, ha mindenki helyén nem lenne. Gondoljátok meg, minő állapotok következnek be, ha a régi korlátlan uralom fog visszajönni.

Halljuk, hogy keserves keresménye-tekéből fizetett néhány városi és egyéb alkalmazottak is környékeznek meg benneteket. Utasítsátok ki házaikból azokat, akik lelkeiteket megvenni, vagy megmételyezni akarják. Jelentsétek be nekünk a lélekkufárokat, hogy ellenük a megtorló intézkedéseket megtegyük.

Fel polgártársak a küzdelemre! Higgadtan, méltóságteljesen, mint szabad állam szabad polgáraihoz illik és adjátok le szavazataitokat a városi bizottsági tagválasztásnál szívetek, lelketek szerint.

A bajai városi ellenzék vezetősége.

ment feküdni, mert esteledett, s a levegő igen hős volt.

Amikor csak a csillagokat lehetett látni, más semmi egyebet, koci állított a tanya udvarába. Valaki felmászott a tanya tetejére, s kopogott a zsidókkal. A csőz erre felébredt a szénakazal tövében.

— Hé, Kismarci Mihály, nem szabad elvinni a tanyát!

— Hiszen kend alszik, kend nem láthatja, — dörmögte vissza Kismarci.

— Igazad van, morgott a csőz, és a másik oldalára fordult...

Igy ment ez néhány éjszaka, utóvégre a tanyának csak a nyoma maradt...

* * *

Egyik részen hordták a tanyákat, a másik részen pedig építették. A régi tanya anyagából új tanya keletkezett. Kisgyerekek szaladgáltak az udvaron.

— Édös apám, ez a pitar ajtó éppen olyan mint a régi tanyán vót.

— Hát az ez fiam!

A gyerek megnyugodik, azonban később mégis megkérdezi, hogy hogyan lehet az. Elfelejtette, hogy ő is hordta a tanyaanyagot a régi földről.

Az ember, az apja pedig szét néz a környéken. Ernyősen tartott tenyere alól néz a messziségbe, ahol megrakott koci látszik.

— Hordják a tanyát, mondja.

Hát így van. Olyan az ember, mint a csigabuga. Az is fölkerelkedik, egyik helyről mászkál a másik helyre, és viszi magával a házat, mint az ember a tanyaházat.

Damó Oszkár.

A városi ellenzék jelöltjei.

I. A Belvárosban:

Dr. Fehér Lőrincz,
Lerner Antal,
Pollák Lajos,
Sándor György,
Schön Ödön,
Tomcsányi Sándor,
Ifj. Utry Pál,
ifj. Wagner Antal,
Weidinger Dezső.

II. A Józsefváros-, Istvánmegye, Katonaváros és Kis-Csávolyban:

Borkovits Péter,
Jorgovits Szvetozár,
Dr. Nyiraty János,
Szabó István,
Dr. Szirmai Vidor.

III. A Homok-, Szállásvárosban és Szent-Jánoson:

Alföldy Béla,
Bajay Péter,
Czérnay Imre,
Hausler György,
Treszkity György,
Dr. Valentin Emil.

Az ellenzék szózata a nemzethez.

Honfitársaink! Szerdán a törvényhozásnak, a nemzet képviselőinek tanácskozó házáat, pandurok, csendőrök serege töltötte meg. A képviselők kapuját már rendőrök foglalták el. Az elnöki és háznagyai termeket, a folyosókat, a miniszterek utját mindenütt darabontok őrizték. Magában a képviselők tanácskozó termében, az elnöki szék környékét karhatalmi, béres szolgák tömege szállta meg.

Karhatalmi erőszak végrehajtóit telepítették a nemzeti törvényhozás szentegyházába! A nemzet e megalázását nem tűrhettük.

Jogunk és kötelességünk volt az erőszak szegődvényeseit legalább a tanácssteremből eltávolítani. Kötelességünket teljesítettük.

Megsemmisítettük az elnöki széket is. Amely széken november 18-án az irtózatot bünt elkövették, az ott szemük előtt tovább nem tűrhettük. Legyen e nap emlékezetes arról, hogy a nemzetünk ellen elkövetett gonosztetteknek még a nyomait is erőnk teljességével az ényészetnek átadni törekszünk.

Béke és testvéri szeretet élt nemzetünk kebelében évtizedek óta. A békés és alkotmányos küzdelem testvérei, nemes versenye volt minden viszályunk. Még az elmúlt 1903. év se irányult másra, mint az országtól követelt óriási újabb terhek ellenében nemzeti nyelvünk elismerésére és becsületünk megvédésére. E vita is ez év márciusában megszűnt, s az elmúlt évszázadok folyamán egy esztendő sem telt el, melyen oly sok és oly nagyfontosságú törvényt oly nyugodt tanácskozással alkottunk volna, mint a folyó esztendőben.

A felhőtlen ég villáma nem oly váratlan és nem oly okatlan, mint a kormányának s a képviselőház elnökének a törvényhozásra lecsapott novemberi gonosztette.

Ha e gonosztett megtorlatlan marad: Magyarországnak nem lesz többé szabad népképviselő, nem lesz többé független törvényhozása.

Hiába választanak a kerületek szabad és bátor férfiakat törvényhozónak, a törvényhozót karhatalom némitja el és hazaáruló erőszak vonszolja ki a törvényhozás templomból.

Ezt a gonosztettet követte el, történelmünket, önérzetünket, fajunk jellemét, tiszta hazafiságunkat így gyalázta meg a novemberi merénylet.

Tisza és Perczel volt a bűnös cselekedet szítója és elkövetője,

S nem állapotok meg e cselekedetnél. A törvényhozás két tábora közt eddig fennállott testvéri szeretet helyébe az ádáz gyűlölet érzését akarják meggyökereztetni. Hogy a testvérharcban elhervadjanak honfrierényeink, s erőink fogytán nyakunkra tehesse jármát az idegen hatalmi erőszak.

Perczel bűnéhez hasonlót nem ismer a nemzetek története. Aki a nemzet választottja és akinek a törvényhozás rendjét és szabadságát meg kell védelmeznie mindenki ellen, a pártosság bűnrészesévé válik, s tudatosan eltiporni szegődik azt a kincsünket, amely szabadságaink közt a legnagyobb: a törvényhozás függetlenségét.

De mi megmaradunk az alkotmányos küzdelem mezején; hivek a királyhoz és igaz, hű fiait nemzetünknek. Gonosztevők nem lehetnek királyunk hű tanácsosai, s nemzetünk becsületes kormányzói. Mi békés uton, az alkotmány korlátai közt törekszünk megvédeni a nemzet jogait. A nemzeti önérték és saját becsületérzésünk sérelme nélkül minden pillanatban készek vagyunk a törvényhozási békére.

Ma eltávolítottuk a karhatalom szegődöttét. Holnap katonai erőszak rohama jöhet ránk, de akkor is teljesítjük kötelességünket. Erős fegyvereink vannak nekünk is. A fölséges király esküjében s a nemzet örökké tartó erejében való bizodalunk.

Isten óvja meg nagy veszélytől hazánkat, nemzetünket, királyunkat, alkotmányunkat.

Budapest, 1904. december 13.

**A szövetkezett ellenzék
vezérlő bizottsága.**

Szociálista népgyűlés.

Megmozdult az ország. Tisza és Bonyhádi (ezelőtt Perczel) gyalázatos merénylete a magyar képviselőház szólásszabadsága ellen, sorompóba hívta Magyarországot polgárságát, hogy felemelje tiltakozó szavát a törvénytíprás ellen.

A vihar hullámai Baja város népének kedélyét is mozgásba hozta. A nép haragjának első megnyilatkozása volt a bajai szociálista párt szervezetnek vasárnapi népgyűlése. A népgyűlés szónoka azonban teljesen ellentétbe helyezkedett a közhangulattal és magával az elfogadott határozati javaslattal sem volt összhangzásban.

A népgyűlés délután 2 órakor vette kezdetét. A Bárány szálloda nagytermében mintegy 500—600 ember jelent meg. Valamivel 2 óra után megnyitotta a gyűlést Birnbaum József az összehívók nevében és indítványára elnökké választották Pock Nándort, jegyzővé Fábik Józsefet.

Pock Nándor elnök átadja a szót a központi kiküldött szónoknak: Garbai Sándornak, ki hosszabban fejtegette a mai politikai helyzetet.

Garbai Sándor beszédében volt olyan részlet, amelyet szó nélkül nem hagyhatunk. Azt állította többek között, hogy a függetlenségi Kossuth-párt nem őszinte hive az általános szavazati jognak. Ez, több mint mérész állítás. Emlékezzék csak vissza Garbai, hisz nem olyan régen volt, Amidőn leszerelték az obstrukciót, ennek egyik legfontosabb

és legnyomósabb oka az volt, hogy Tisza István gróf miniszterelnök elfogadta a függetlenségi párt azon kikötését, hogy a választási jog kiterjesztessék.

És azóta hányszor, de hányszor sürgette pártunk több szónoka a képviselőház nyílt ülésén az ígéret beváltását. Az ország minden népgyűlésén minden szónok határozottan kijelentette, hogy hiva az általános szavazati jognak.

A november 18-iki eseményeket is téves színben tüntette fel Garbai.

Csodálatos a szónok azon kijelentése is, hogy: »Ez az egész hecc az urak dolga.« Hát amikor a különböző pártok között lehull a válaszfal, egyesülnek, hogy az alkotmányért élet-halál harcot vívjának, akkor nagy mérészség kell ahhoz, hogy valaki azt állítsa, hogy: »Ez az urak dolga.« Elvégre talán csak mégis az egész magyar nemzet közkincese a magyar alkotmány?

Garbai beszédének befejezése után elfogadtak egy Fábik József által előterjesztett határozati javaslatot, amely elítéli a kormány és a ház elnökének törvénytelenységét és az ellenzékkel szemben várakozási álláspontra helyezkednek, hogy minő álláspontot foglalnak el az általános szavazati joggal szemben.

Nyugodtak lehetnek, ahol a nép érdekeit kell védeni és jogaiért kell sikra szállani, ott, mint eddig is, mindig találkoznak majd a függetlenségi Kossuth-párttal.

Szabad liceum — Sükösdön.

Ezelőtt két esztendővel megemlékeztünk Dr. Nagy Kálmán süködsdi körorvosnak arról a dicséretet érdemelő ténykedéséről, hogy a község értelmesebb lányait, legényeit betanította egy, műkedvelők részére szánt szindarab előadására és ezzel oly nagy hatást ért el, hogy öt egymásután következő vasárnap kellett megismételtetnie a darabot s mindannyiszor »telt ház« nézte végig a sikerült előadásokat. Dr. Nagynak az volt a célja, hogy az odavaló, földművelőkből álló közönségnek valami nemesebb szórakozást nyújtson s a mi a fő, hogy a falu férfi-népét elvonja az elmaradhatlan korezmázástól. A két esztendővel ezelőtt elért fényes siker arra ösztökölte a ritka ambícióval megáldott népszerű orvost, hogy még nagyobb fába vágja a fejszéjét November hó 4-én ugyanis a következő szövegű felhívást intézte az ottani polgársághoz;

Polgártársak!

Késő ősre jár az idő! A nyár folyamán a munkában megsanyargatott test immár több és több pihenőre talál. Lelkünk művelésével, ha akkor nem foglalkozhattunk, erre most nyílik leginkább alkalom. Felhívásomat azért intézem tehát hozzátok, hogy ez alkalomról tegyék nektek bizonyosságot. Sokszor hallottam töletek, hogy mert hiszen a »jó pap is holtig tanul«, ti is tanulni szeretnétek, de »az uraink nem törődnek velünk«, nem világítják meg a ti elméteket, a ti szellemi, lelki szükségleteitek kielégítésére. Örülök, hogy ennek ellenkezőjéről győzhetek meg titeket akkor, amikor az ők és a még sok törekvő, tanult egyén szives, lelkes közreműködésével az egész tél folyamára a ti szükségleteiteknek megfelelő előadások és felolvasások tartásáról gondoskodni törekedtem s törekedni fogok nem pénzért, mint többen hinni szokták, hanem azon szeretetből és kötelességből kifolyólag, melylyel tartozom nektek s tartozom hazámnak, a mi édes magyar ha-

zánkknak, Mária országának, melynek minden egyes polgára egy-egy téglá ahhoz a templomhoz, melynek oltárán a hazaszeregetnek szánt áldozat bemutatattik.

Kérlek tehát titeket, egyaránt szegényt és vagyonosat, ifjút és öreget, hogy a f. hó 5-én (szombat) délután 6 órakor a községi kisdédóvó-intézet helyiségében, hol a közhasznú felolvasások és előadások tartatni fognak, megjelenni sziveskedjétek, mely alkalommal a Koháry úr vezetése alatt álló dalárda részvételével kapcsolatosan Gerő Gergely okl. mérnök úr »A birtokháborítások és az erre vonatkozó törvények ismertetése« címmel felolvasást; Ihászi Lajos okl. sgyzűő úr »A hazáról« (Petőfi Sándortól) szavalattal előadást tartanak.

Kelt Sükösd, 1904. november hó 4-én.

Dr. Nagy Kálmán.

A felhívásnak meglelt a kívánt eredménye, mert az 5-én megtartott előadáson rengeteg nép gyűlt egybe s hallgatta meg Gergely érdekes fejtegetését és Ihászi szavalatát. A második szombaton Ferdinándy járási állatorvos tartott értekezést az állatjárványokról, különös tekintettel a sertésvészre, melyet ismét Ihászi szavalata követet. November 26-án Schwab János, a helybeli állami tanítóképző intézet gazdasági szaktanára a takarmánytermelésről tartott érdekes szabad előadást. E hó 3-án meg egy pompásan sikerült hangversenyben gyönyörködhetek a jó sükösdiek. A mondott napon u. i. Scherer Sándor tanítóképző intézeti igazgató vezetésével Sükösdre rándultak: Mihálitska István, Schwab János és Kovács Dezső tanítóképző-intézeti tanárok és az intézeti dalárda tizenhat tagja, hogy megtartsák az előre hirdetett hangversenyt, melynek műsora a következő volt. 1. *Himnusz*, előadta az énekkar. 2. »Szabadságharcunk története különös tekintettel II. Rákóczi és Kossuth Lajos szereplésére« címmel Mihálitska István tanár szabad előadást tartott. 3. »A honvéd tűzér temetése«. Előadta az énekkar. 4. A magyar ifjakhoz« Petőfitől, előadta Kürtös Sz. tanítóképző-intézeti növendék. 5. »Gőzhajón«, előadta az énekkar. 6. Petőfi: Bánk Bán«, szavalta Hergert P. A hangversenyt Szózat előadásával fejezte be az énekkar. — Ez a szép előadás talán örök időkre felejthetlen marad a süködsdi polgárok előtt. Az utolsó szombaton Kiss A. József tanítóképző intézeti tanár egy fonografot mutatott be a hallgatóságnak, előbb azonban népszerű előadás keretében magyarázta meg, hogy mik annak a fizikai okai, hogy a fonográf, a belé, illetőleg a hengerre énekel, vagy szavalt hangokat visszaadja.

Közönség minden egyes alkalommal volt annyi, mint amennyi az óvoda tágas termébe és mellékhelyiségeibe csak befért. A folyton fokozódó érdeklődés csak azt bizonyítja, hogy Dr. Nagy Kálmán nagyon helyes úton halad és csak banálisak lennénk, ha ezért őt dicsérettekkel halmozónk el. — A következő előadásokról időről-időre be fogunk számolni olvasóinknak.

HIREK.

A baja—bátaszéki Dunahidra, mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, január hó 19-én fogják kiírni a versenypályázatot. Mint értesülünk, az első munka lesz a pillérrek lerakása és a szükséges földmunka. Ezzel egy nagy lépéssel haladunk a hid megvalósulása felé.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

Egyházmegyei hir. — *Gaudes* István vas-kuti káplánt az érseki hatóság a futtái plébániához helyezte át.

Jánoshalmi jegyzőválasztás. Jánoshalma felsőbácskai községben a napokban töltötték be a megüresedett jegyzői állást. *Kopecky* Győző bajai földink felsőszentiváni aljegyző lett megválasztva.

Az Állatvédő Egyesület vasárnap f. hó 11-én tartotta rendes évi közgyűlését, mely alkalommal Hesser Gyula elnök az egyesület eddigi működéséről számolt be, örömmel jelezvén az elért szép eredményeket. Az elnöki megnyitót Reisz Irén k. a. ügyesen szerkesztett érdekesítő felolvasása követte, melyet a szép számban megjelent közönség tapsokkal homorált. A zárszámadás és jövő évi költségvetést a közgyűlés egyhangulag elfogadván, az ülés elnök elzetésével véget ért

Jótekonyság. Állásnélküli kereskedősegedek felsegítésére ujabban a következők küldtek cheque-ürlapokat *Drescher* Gyulához továbbítás végett Rosenfeld Albert 70, Ingusz Lipót. B.-Madaras 50, Grünbaum Péter B.-Madaras 81, Weinberger Mór B.-Madaras 62, Spitzer Zsigmond B.-Madaras 33, Grünbaum Simon Orszállás 65.

Az Uránia Baján. A budapesti Uránia színház városunkba érkezett, hogy legújabb 3 műsordarabjával a Nemzeti Szálló nagytermében előadásokat tartson. Tegnap este megnyitó előadásul színrekerült dr. Ráth Istvánnak egyik legszebb darabja *Az éj féli nap országá.* Gyönyörű színes vetített képeken átkalandoztuk egész Norvégiát, annak bűbajos tengerpartjait, fjordjait és hó és jégpiramisait. Ezeken kívül számos érdekes és humoros mozgó kép tarkította a kellemes előadást. Ma este szintén a fenti szerzőnek a *Modern asszony* című rendkívül szellemes darabja kerül színre. Ebben az a modern asszony harcait és örömeit, továbbá a legújabb párisi divatot mutatja be a legkülönfélébb változatokban Végül vasárnap este a *Berlini élet* lesz színen a nagy világváros számos nevezetességeit, műemlékeit vetítvén vászonra, s míg egyrészt Vilmos császár sokoldalú tevékenységét személyével, addig továbbá a mulató Berlin részleteivel fogja a bajai közönséget szórakoztatni.

Az előadás iránt igen nagy és széleskörű érdeklődés nyilvánult, melyekre jegyek még Kollár A. könyvkereskedésében válthatók.

Meghívás. Az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó Bajai Ipartestületi Hitelszövetkezet, mint Országos központi hitelszövetkezet tagja. 1904. évi december hó 18-án d. u. 2 órakor az ipartest. székházában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak. Napirend: 1. 1903. évi mérleg és zárszámadás tárgyalása. 2. Igazgatóság 5. felügyelőbizottság 3 tagja választása. 4. Indítványok. Baja, 1904. november 25. *Igazgatóság.*

Egy házrészjegyet ajándékozott az ipartestületnek Thury Mátyás tb. tiszti ügyész úr, miért is hálás köszönetének ad kifejezést az *Elnökség.*

Megyebizottsági tagválasztás — emberhalállal. F. hó 7-én ejtették meg Katymáron a megyebizottsági tagválasztást. Két jelölt állott egymással szemben: a függetlenségi párti *Király* János földbirtokos és *Schadt* János odavaló polgár, a kormánypárt jelöltje. Működött a terrorizmus, ahogy csak működhetett e dicső Tisza-éra alatt s a választás, — mint előre látható volt — a függetlenségi jelölt bukásával végződött. Eféle dolgok leírásával nem igen vesztegetnők a tintát, hisz nem ujság az ilyesmi napjainkban; de följegyzésre érdemes, hogy a »győzelmüket« bankettel ünneplő kormánypártiak agyonütötték *Király* János zavazólapjainak kihordóját: *Jung* Józsefet. A szerencsétlen ember, — kíváncsiságból-e, miből-e, nem tudni — betévedt a vigadók közé s a derék kormánypártiak azzal fogadták, hogy leütötték, mint egy veszett ebet. *Jung* összerogyott s eszméletét vissza se nyerte többé. Másnap meghalt, özvegyet és egy árvát hagyva maga után. A hősök szeretnék volna eltussolni a dolgot mindent el-

követtek, hogy olybba tüntessék fel az esetet, hogy *Jung* véletlen szerencsétlenség áldozata lett. Az özvegy azonban nem hagyta annyiban, hanem bűnvádi feljelentést tett a bácsalmási járásbírósnál a gyilkosok ellen. Az e hó 10-én megejtett boncolás alkalmával tizenhat rendbeli ütéstől és taposásból eredő sérülést állapított meg. A vizsgálat folyik.

A bajai kath. legényegylet előjárói tisztelettel értesítik azon nagylelkű adakozókat, kik az egyleti ház építéséhez 10 koronával járultak, hogy ezen összeg 1904. december 18-ától, a házrészjegy visszaadása mellett az egyleti pénztárnoknál, *Wildmann* János úrnál köszönettel visszafizettetik. A- előjáróság.

Iparhatósági megbizottak. A 8-ikán meg-ejtett választás eredménye a következő: I. A bajai rendőrkapitány, mint I. fokú iparhatóság mellé közfelkiáltással a következők választattak meg: A) az iparosok részéről: *Magyar* András, *Jorgovics* Szvetozár, *Jaszlits* András, *Imrik* József, *Kapocs* Ferenc, *Nagy* Péter, *Szabó* Sándor, *Szilágyi* Sándor, *Tiprovác* Péter, ifj *Utry* Pál, *Schneider* Ferenc. *Utry* Lajos, *Koroda* Gyula, *Wagenblatt* István, B). A kereskedők részéről: *Klein* Rezső, *Reich* Vidor, *Drescher* Gyula, *Fischer* Pál, *Kollár* Ágoston, *Schlieszer* Miksa. II. A bajai szolgabírói hivatal mellé: A) az iparosok részéről: *Csermák* Ernő, *Csermák* Gyula, *Mikolics* Ignác, *Guggenberger* Gusztáv, *Müller* Antal, *Wagenblatt* József, *Nyirati* István, *Szuszics* János, *Topál* Flórián, *Iszkeitz* András és *Mátyai* Mihály. B). A kereskedők részéről: *Reich* Vilmos, *Eckert* Gyula, *Gergely* Benő, *Hecht* József, *Neubauer* Alajos, *Bruck* Pál, *Schnetzer* Ernő, *Grünhut* Miksa és *Zwillinger* Salamon.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk há-tározottan »Ferencz József« keserűvizet.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai *Dr. Lehman* arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcórt eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtkát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak ne-vem és arcképpemmel ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a Szent-Háromsághoz Baján.

Figyelmeztetés

a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes cím-zése stb. tárgyában.

A karácsonyi és újévi rendkívüli csomag forgalom ideje alatt a küldeményeknek kése-delem nélkül való kezelése csak úgy bizto-sítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert más küldeményekkel egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font ko-sár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papir használandó. Vá-szon vagy papirburkolattal bíró csomagokat göb nélküli zsineggel többszörösen és jó szor-osan átkötni, a zsineg keresztvezési pontjain pedig pecsétviasszal kell lezárni. A pecsétel-snél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresznevének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári álla-sának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitétele; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címirataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címzet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáb-lácskára, bórdarabra vagy erős lemezpapírra irandó. A papirlapokra irt címetek mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a czimirat összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a cso-magban is elhelyezve, arra az esetre, hogy-

ha a burkolaton levő czimirat leesnék, elvesze-ne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a kül-demény bizottsági felbontása után a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesi-teni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő czimirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a czimiraton, mint a szállító levélen szabatosan és rész-letesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (húsnemű, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címirataira, nem különben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és meny-nyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése a fo-gyasztási adó kivetése szempontjából szük-séges és a gyors kézbesítést lényegesen elő-mozdítja.

Baján, 1904. év december hó 10-én

M a r c z e l l,
hivatal-főnök.

Szerkesztői üzenet.

Hanák Géza: Jövő számunkban közöljük.

Hungária Csokoládé

és finom

Cukorkák

kaphatók:

Baján minden nevesebb fűszerkeres-
kedésben.

Tiszta, jó és ajánlatraméltó

H o n i gyártmányok!

26-17

Artézi-kut átellenében

Kölcsey Ferenc-utca 15. sz. alatt levő

✦ **HÁZTELEK** ✦
ELADÓ.

Bővebb tudósítást ott helyben.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
Vidéki megrendelések bérmentve szállíthatnak.

Karácsonyfa

diszítésre

= cukorkák és csokoládék =

pazarul gazdag választékban, darabja 1 krajcár.

Kugler-Bonbonok

✦ **Francia Tejesokoládék** (Croquetts)
Csokoládé-Bonbonok (kil. 1 frt. feljebb).
Szalón-Cukorkák (kilója 1 frt. 20 kr.)

✦ **Finom Teasütemények** ✦
(kilója 1 frt.-tól feljebb.)

✦ **Malagaszőlő** frt. 1.20. **Datolya** 56 kr.
✦ **Francia cukrozott gyülmölcsök.**

Továbbá nagy raktár **narancs, citrom,**
függe, orosz teák, mindennemű **déligyü-**
mölcsök és selyem dobozokban (Bonboners)
kaphatók csakis

BALASSA HERM.

különlegességi üzletében,

KÖZPONTI SZÁLLODÁVAL SZEMBEN.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy a

KARÁCSONYI VÁSÁR

már nálam megtekintésre ki van állítva és ezen évben sok számos új tárgyat t. c. közönség meglepetésére beszereztem. Nagy súlyt fektetem a sok különféle

GYERMEK JÁTÉKOKRA

Meglepő francia **babák** ugymint újféle **járóbabák!** Azonkívül gondoskodtam, hogy úgy a fiatalok, mint idősebbeknek szebbnél-szebb és alkalmas tárgyakat oly nagy választékban kaphatók, hogy bátran a fővárossal versenyzem.

Raktárom dúsan fel van szerelve különféle üveg, porcellán, majolika, bronz, China-ezüst, fa, bambusz és japán tárgyakkal, azonkívül fonott és mahagonifa cassetták, diszasztalkák, állványok, zenetárgyak és beszélő gépek legmulattatóbb beszédekkel és énekekkel.

Midőn ezen alkalommal az eddigi szives bizalomért és támogatásért köszönetemet nyilvánítom, kérem azt tovább is részemre fentartani sziveskedjék, melyet mint eddig is pontos és jutányos kiszolgálással kiérdemelni fogok.

Kiváló tisztelettel

STERNFELD VILMOS.

A „Kávé király“-hoz!

Aki nagyon jó zamatú s illatú kávé kedvel, az csakis „**Király kávé**“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni. Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden ízt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor.	80 fill.
2 „	9 „	—
4 „	17 „	20 „

Ezen különlegesen pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyersfajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.
1 postacsomag 5 kgr. legfin **Cuba** kor. 13 50
1 „ 5 „ „ **Ceylon** „ 12.—
1 „ 5 „ „ **Jamaica** „ 11.20

Biró és Társa

a „Kávé király“-hoz

Budapest, VI., Teréz-körút 2/a-b.

26-22

A „Kávé király“-hoz!

A „Kávé király“-hoz!

A „Kávé király“-hoz!

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat.

Legjobb valódi **francia szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különlegességi árudájában.

Szegedi Kereskedelmi és Iparbank

BAJAI FIÓKINTÉZETE

DRESCHER GYULÁ-féle házban.

Jutányos módozatok és olcsó kamattételek mellett nyújt:
Törlesztéses és kamatozó jelzálogkölcönöket

Váltókölcönöket

Előleget értékpapírokra és árúkra

Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket

Bevált szelvényeket

Elfogad takarékbetéteket és betéteket folyószámlára (cheque-forgalom)

Valamint eszközöl minden egyéb a bankszakmába vágó műveleteket.

Az intézet működését folyó év augusztus hó 15-ével kezdte meg.

„Magyar Regényírók“

Szerkeszti MIKSZÁTH KÁLMAN.

4 koronás havi részletfizetésre kaphatók

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN.

HÁZAK, INGATLANOK

ADÁSVÉTELÉT,

BÉRLETEKET

OLCSÓN KÖZVETÍT

TAUBNER FÜLÖP

BAJÁN.

6-3

Nagy karácsonyi vásár!

A közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából szives figyelmébe ajánlom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek, hogy * * * * *

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁRT

rendezek, mely alkalommal **női blúzok**, clott, posztó és csipke **alsószoknyák**, férfi- és gyermek **kalapok**, férfi-, női- és gyermek **ingek**, gallérok, kézelők és nyakkendők, esőernyők, harisnyák, továbbá valódi és utánzott **Jäger alsóruhák** kerülnek kiváló minőségben, olcsó árakon eladásra. Kaphatók továbbá igen nagy választékban: csipkék, szallagok, ruhadiszek, pipere-cikkek, valamint kézimunkák azok összes kellékeivel együtt. * * * * *

A n. é. közönség szives támogatását kéri

kiváló tisztelettel

3-1

FISCHER PÁL.